

JPA INTERNATIONAL
Audit, Accounting, Tax, Consultancy
A Worldwide Network of Independent Firms

EUROPEAN
BUSINESS
ASSOCIATION

CCI FRANCE
MOLDAVIE

Scrisoare către persoanele responsabile cu
guvernanța și către conducere
*privind auditul efectuat pentru perioada de gestiune încheiată la
31 decembrie 2025*

Întreprinderea de Stat „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”

- *Certificatul de calificare a auditorului Seria AG nr. 000119 eliberat în baza deciziei Comisiei de certificare din 30 iunie 2006*

CHIȘINĂU 2026

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

CUPRINS

Scrisoare către persoanele responsabile cu guvernanta și către conducere cu privire la rezultatele auditului situațiilor financiare a ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” pentru perioada încheiată la 31.12.2025	3
Informații generale despre societatea de audit	5
Planificarea și metodologia de efectuare a misiunii de audit	6
Informații generale privind subiectul auditat	8
Rezultatele auditului	9
Analiza activității economico-financiare	12
Analiza Politicilor Contabile	28
Analiza compartimentului Achiziții	33

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRI

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; http://www.fai.md/

***Către conducerea ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”
Str. Eugen Coca, 28, mun. Chișinău, Republica Moldova***

Scrisoare către persoanele responsabile cu guvernanta și către conducere cu privire la rezultatele auditului situațiilor financiare a ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” pentru perioada încheiată la 31.12.2025

În conformitate cu contractul nr. AG 34/26 din 25 februarie 2026, noi, „First Audit International” S.A. am efectuat auditul Situațiilor financiare ale ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” („Întreprindere de stat”) pentru perioada financiară încheiată la 31 decembrie 2025, care au inclus Bilanțul, Situația de profit și pierdere, Situația modificărilor capitalului propriu, Situația fluxurilor de numerar și Nota explicativă, precum și politicile contabile și alte informații relevante.

Aceste Situații Financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor Republicii Moldova Nr.118 din 06.08.2013, cu modificările ulterioare.

Conducerea Întreprinderii de stat este responsabilă de întocmirea acestor Situații Financiare în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate a Republicii Moldova, și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de Situații Financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Activitatea economico-financiară în perioada auditată a fost gestionată și supravegheată de către organele de conducere a Întreprinderii de stat, inclusiv, Administrator d-l Șerban Dorin.

Perioada auditată constituie 01 ianuarie - 31 decembrie 2025.

Responsabilitatea pentru organizarea și ținerea evidenței contabile o poartă conducerea Întreprinderii de stat, precum și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de Situații Financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

În prezenta Scrisoare către persoanele responsabile cu guvernanta și către conducere sunt reflectate unele aspecte semnificative și mai puțin semnificative, care în opinia auditorului, trebuie să fie aduse la cunoștință conducerii Întreprinderii de stat, cu scopul de a elimina abaterile și divergențele dintre reglementări și activitatea propriu-zisă a Întreprinderii de stat, precum și de a eficientiza sistemul de control intern care să asigure întocmirea situațiilor financiare lipsite de prezentări

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

erone, fie datorate fraudelor sau erorilor. Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru asigurarea derulării activității economico-financiare a Întreprinderii de stat în conformitate cu prevederile legale în vigoare, precum și ținerea unei evidențe contabile adecvate.

Aducem mulțumiri personalului Întreprinderii de stat pentru sprijinul acordat și toată informația pusă la dispoziția auditorilor noștri pe parcursul exercitării misiunii de audit.

Corneliu ȘOIMU

Auditor certificat,

Certificat de calificare a auditorului

seria AG nr. 000031 din 11.04.2024

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

Informații generale despre societatea de audit

Date cu privire la societatea de Audit: „First Audit International” SRL a fost înregistrată de către Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova la 09.04.1996, ca societate pe acțiuni, fiindu-i atribuit numărul de înregistrare de stat 1003600060677. Certificatul de înregistrare seria MD nr. 0058767 din 06.11.2006. La 23.11.2025 „First Audit International” SRL a fost reorganizată, conform Extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice cu numărul 506426.

Adresa juridică: str. M. Kogălniceanu, 61, of. 7, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Adresa oficiului: bd. Moscova, 15/7, of. 201-203, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Activitatea de audit: Audit general, Auditul companiilor de asigurări.

De asemenea, Societatea de audit este înregistrată în Registrul Public al Entităților de Audit.

Societatea de audit este membru a următoarelor asociații:

- Membru ACAP (Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova), este atât firma, cât și auditorii întreprinderii;
- Membru al Camerei Consultanților Fiscali din Republica Moldova;
- Membru JPA INTERNATIONAL (rețea internațională de firme independente de contabilitate, audit și consultanță);
- Membru EBA (Asociația Businessului European) ce este membru al EBO Worldwide Network.

Misiunea de audit a fost efectuată de către echipă în următoarea componență:

- Corneliu Șoimu, Director Administrativ adjunct, auditor certificat, partener de misiune;
- Sergiu Brînzan, șef adjunct departament în domeniul financiar (Audit), membrul echipei misiunii;
- Aneta Său, șefă adjunctă departament în domeniul financiar (servicii contabile), membrul echipei misiunii;
- Aurelia Cucu, stagiara în activitate de audit, membrul echipei misiunii;
- Alexei Grajdian, contabil expert, membrul echipei misiunii;
- Marianna Lungu, șefă departament în domeniul financiar (Audit), auditor certificat, responsabil de revizuirea activităților misiunii de audit.

Introducere

În conformitate cu prevederile contractului nr. AG 34/26 încheiat la 25 februarie 2026, noi am efectuat auditul situațiilor financiare a Întreprinderii de stat pentru perioada încheiată la 31.12.2025.

Evidența contabilă la Întreprinderea de stat se ține în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate cu aplicare din 01.01.2014, cu modificările ulterioare.

În cadrul misiunii de audit noi am verificat modalitatea de ținere a evidenței contabile și de raportare financiară a Întreprinderii de stat pentru perioada de gestiune a anului 2025, precum și am analizat sistemul de control intern pentru a stabili dacă acestea corespund legislației în vigoare și documentelor statutare, am analizat Politicile Contabile și corectitudinea întocmirii dărilor de seamă fiscale, concomitent cu verificarea modalității de ținere a evidenței contabile în perioada auditată.

Informația prezentă este confidențială și se prezintă fondatorului și conducerii Întreprinderii de stat în calitate de dovadă a lucrului efectuat, conține aspecte despre totalitatea încălcărilor, divergențelor și neajunsurilor constatate de noi, în rezultatul verificării modalității de ținere a evidenței contabile și de raportare financiară pentru perioada ianuarie-decembrie 2025.

Planificarea și metodologia de efectuare a misiunii de audit

Obiectivul nostru este de a planifica misiunea de audit în așa mod, încât aceasta să se desfășoare într-o manieră eficientă.

Planificarea misiunii de audit a fost efectuată în conformitate cu cerințele Standardului Internațional de Audit (ISA) 300 „Planificarea unui audit a situațiilor financiare”, drept bază servind următoarele principii:

- Complexitatea planificării;
- Continuitatea planificării;
- Optimizarea planificării.

Noi am desfășurat activitatea de planificare în trei etape:

- Planificarea prealabilă;
- Pregătirea și întocmirea strategiei generale de audit;
- Pregătirea și întocmirea planului de audit.

La etapa preliminară de planificare noi am efectuat proceduri de audit în conformitate cu cerințele ISA 220 „Controlul Calității pentru un Audit al Situațiilor Financiare” și ISA 210 „Convenirea asupra Termenilor Misiunii de Audit”, inclusiv:

- a) cu privire la responsabilitatea conducerii de calitatea lucrărilor în cadrul echipei misiunii de audit;

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md;http://www.fai.md/

- b) verificarea documentației cu privire la cerințele etice corespunzătoare față de membrii echipei misiunii de audit;
- c) analiza și întocmirea programului privind resursele de personal și alte resurse pentru efectuarea misiunii de audit;
- d) cu privire la monitorizarea activității în cadrul planificării auditului;
- e) cu privire la scrisoarea de misiune, precum și relațiile dintre părți (auditorul și conducerea Entității) cu referință la forma și conținutul scrisorii de misiune.

În cadrul pregătirii strategiei generale de audit noi am luat cunoștință și am luat în considerație următoarele aspecte:

- Caracteristicile misiunii ce îi definesc domeniul de aplicare;
- Obiectivele de raportare ale misiunii pentru planificarea plasării în timp a auditului și a naturii comunicărilor prevăzute;
- Factorii, care, potrivit raționamentului profesional al auditorului, sunt semnificativi pentru direcționarea eforturilor echipei misiunii;
- Rezultatele activității preliminare misiunii și, acolo unde este aplicabil, măsura în care au fost relevante cunoștințele dobândite în alte misiuni pentru Întreprinderea de stat;
- Natura, plasarea în timp și amplexarea resurselor necesare desfășurării misiunii.

La ultima etapă a planificării noi am întocmit planul de audit, scopul căruia constă în diminuarea riscului de audit până la un nivel acceptabil. Planul de audit conține aspecte, precum:

- Natura, plasarea în timp și amplexarea procedurilor planificate de evaluare a riscurilor;
- Natura, plasarea în timp și amplexarea procedurilor de audit suplimentare planificate la nivelul afirmațiilor;
- Alte proceduri planificate de audit care trebuie aplicate astfel încât misiunea să fie conformă cu ISA-urile.

Procedurile de audit incluse în planul de audit, au fost planificate, de a fi efectuate pe toată perioada desfășurării misiunii, repartizate la toate etapele de planificare. Concomitent, unele proceduri le-am efectuat și le vom efectua anterior etapelor stabilite de planificare.

În cadrul auditului noi am verificat documentele statutare, politicile contabile, regulamentele de ordine internă, modalitatea de organizare și ținere a evidenței contabile. De asemenea, am verificat documentele contabile și dările de seamă fiscale pentru perioada anului de gestiune ianuarie-decembrie 2025.

În scopuri de planificare noi am luat cunoștință și am verificat următoarele informații:

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; http://www.fai.md/

- ✓ Documentele statutare (Statutul Întreprinderii de stat);
- ✓ Documentele de înregistrare (Certificatul de înregistrare, Extras din registrul de stat al persoanelor juridice);
- ✓ Licențe de activitate, autorizații, alte documente privind drepturi de funcționare/desfășurare a activităților;
- ✓ Legile și actele normative în vigoare care reglementează activitatea Întreprinderii de stat;
- ✓ Documentele privind organizarea internă a activității economico-financiare (regulamente, politici, proceduri, ordine, decizii ale conducerii, etc.);
- ✓ Documentele privind reglementarea structurii Întreprinderii și personalului, relațiile dintre aceștia (Structura organizatorică, Contractul individual de muncă, statele de personal și regulamentul de funcționare internă);
- ✓ Contracte, acorduri (Contracte și acorduri cu furnizorii și antreprenorii, contracte de locațiune, etc.);
- ✓ Documentele de contabilitate (Politici Contabile, Cartea Mare, balanțe de verificare și registre ale conturilor, documente contabile primare, confirmări și alte documente aferente);
- ✓ Dări de seamă contabile și fiscale (Dări de seamă contabile și fiscale prezentate pentru perioada auditată (01.01.2025 - 31.12.2025)).

Informații generale privind subiectul auditat

Întreprinderea de Stat a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova sub nr. 1013600039380 la 17.12.2013, al cărei Capitalul Social constituie 20.837.002 lei, care reprezintă 1 parte socială - 100%, care aparține Agenției Proprietății Publice.

Principalele genuri de activitate ale Întreprinderii de stat, conform Statutului, constau în diverse activități, cum ar fi:

- Activități de administrație publică generală ale organelor executive și legislative republicane;
- Activități de testări și analize tehnice;
- Activități ale altor instituții care efectuează activități de testare și analize tehnice;
- Alte forme de învățământ pentru adulți și alt învățământ, neinclus în alte categorii.

Sediul Întreprinderii de stat este situat pe adresa: str. Eugen Coca, 28, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2064.

Numărul mediu scriptic de angajați ai Întreprinderii de stat conform situației din 2025 a constituit 100 persoane.

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

Rezultatele auditului

Bazele prezentării

În cadrul analizei activității Întreprinderii de stat pentru perioada auditată cu privire la respectarea cerințelor legale și de reglementare, am constatat că activitatea acesteia este reglementată de către următoarele acte normative:

- Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.2002, cu modificările ulterioare;
- Legea nr.146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat, cu modificările ulterioare;
- Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, cu modificările ulterioare;
- Alte acte legislative în vigoare care reglementează activitatea Întreprinderii de stat.

Înregistrarea tranzacțiilor economice în evidența contabilă a Întreprinderii de stat și raportarea financiară a fost efectuată în conformitate cu următoarele acte normative:

- Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, cu modificările ulterioare;
- Standardele Naționale de Contabilitate cu aplicare din 01.01.2014 (SNC), cu modificările ulterioare.
- Planul General de conturi contabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013, cu modificările ulterioare;
- Indicațiilor metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, cu modificările ulterioare;
- Politicile Contabile aprobate prin ordinul directorului interimar nr. 110 din 27.12.2024;

Contabilitatea se ține în partidă dublă cu prezentarea situațiilor financiare complete.

Analiza sistemului de control intern, verificarea riscurilor de denaturare semnificativă

General

Noi am efectuat proceduri de audit privind analiza și evaluarea sistemului de control intern, proces conceput, implementat și menținut de către persoanele responsabile cu guvernanta, conducere și alte categorii de personal cu scopul de a furniza o asigurare rezonabilă privind îndeplinirea obiectivelor Întreprinderii de stat cu privire la:

- Credibilitatea sistemului de evidență contabilă;
- Eficiența și eficacitatea operațiunilor;
- Conformitatea cu legile și reglementările aplicabile.

Noi, de asemenea, am luat în considerație faptul că sistemul de control intern al Întreprinderii de stat trebuie să asigure depistarea și evitarea abaterilor de la regulamentele și procedurile stabilite, precum și denaturări ale prezentărilor evidenței contabile și raportării financiare și de alt gen.

Analiza și evaluarea riscurilor, precum și rezultatele aferente elementelor sistemului de control intern le expunem mai jos.

a) *Întreprindere de stat și mediul său (Riscul inherent)*

Riscul inherent al Întreprinderii de stat a fost evaluat la nivel „Redus”, inclusiv am evaluat riscul inherent ca fiind „Redus” pe toate compartimente ale procedurii de testare:

- Factorii externi, Activitatea operațională, Investiții și activitatea investițională, Finanțarea și activități financiare, Raportarea financiară, Selectarea și aplicarea politicilor contabile, Scopurile și strategiile Întreprinderii de stat, Evaluarea și analiza rezultatelor financiare.

b) *Sistemul de control intern al Întreprinderii de stat*

Riscul în sistemul de control intern al Întreprinderii de stat a fost evaluat la nivel „Mediu”, inclusiv pe compartimente ale procedurii de testare:

- Mediul de control – evaluat cu un risc de nivel „Mediu”, dintre care constatăm riscuri semnificative în:
- Procesul de evaluare a riscurilor – risc „Mediu”;
- Sistemele informaționale – risc „Redus”. Întreprinderea de stat ține evidența contabilă generală în sistemul informațional contabil IC ;
- Acțiunile de control – risc „Redus”;
- Monitorizarea instrumentelor de control – risc „Mediu” (Politici de monitorizare a sistemului de control intern nu sunt, Întreprinderea de stat deține comisie de cenzori, care efectuează controale trimestriale ale activității economico-financiare, cu întocmirea rapoartelor respective).

c) *Evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă*

- *În cadrul procesului de evaluare a riscurilor am constatat următoarele:*
- Cu referință la modalitatea de organizare și ținere a evidenței contabile și a sistemului de raportare financiară:
 - a) Faptele economice înregistrate în evidența contabilă au avut loc în perioada de gestiune și se referă la activitatea Întreprinderii de stat;
 - b) Faptele economice, care au avut loc în perioada de gestiune și care sunt aferente acestei perioade, au fost înregistrate în evidența contabilă;
 - c) Bunurile, drepturile și obligațiile Întreprinderii de stat, înregistrate în evidența contabilă, există în realitate;
- Cu referință la drepturile fondatorului, organelor de conducere și altui personal responsabil al Întreprinderii de stat, noi nu am constatat cazuri de abuz în serviciu. Nivelul profesionalismului, competențele și cunoștințele conducerii, contabilului-șef și altui personal responsabil de evidență și control, au fost evaluate de noi ca adecvate pentru activitățile Întreprinderii de stat.
- În baza rezultatelor evaluării elementelor sistemului de control intern, precum și a verificărilor sectoarelor, departamentelor, proceselor de activitatea economico-financiară ale Întreprinderii de stat, am evaluat riscurile de abuz și fraudă aferente procurării/utilizării activelor, ținerea evidenței contabile sau acțiunilor de corupere, la nivel *redus*.

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; http://www.fai.md/

Analiza activității economico-financiare

Performanța economico-financiară a Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” este influențată în mod direct de capacitatea Întreprinderii de a administra eficient resursele patrimoniale, financiare și operaționale necesare desfășurării activităților de metrologie, etalonare, certificare, inspecții tehnice și formare profesională. În contextul actual, caracterizat prin cerințe sporite privind calitatea infrastructurii de evaluare a conformității, digitalizarea proceselor și alinierea permanentă la standardele naționale și internaționale, fundamentarea deciziilor manageriale pe baza unei analize economico-financiare riguroase reprezintă un element esențial pentru asigurarea continuității activității și utilizarea eficientă a patrimoniului aflat în administrarea Întreprinderii.

Analiza situațiilor financiare constituie un instrument indispensabil pentru aprecierea poziției financiare, a performanței economice și a capacității Întreprinderii de a genera resurse suficiente pentru susținerea activităților sale specifice. Totodată, aceasta oferă persoanelor responsabile cu guvernanta, conducerii executive, fondatorului, autorităților publice și altor utilizatori ai informației financiare o bază obiectivă pentru evaluarea modului de administrare a patrimoniului public, identificarea tendințelor de dezvoltare și fundamentarea deciziilor privind investițiile, gestionarea resurselor și dezvoltarea infrastructurii tehnice.

În vederea aprecierii situației patrimoniale și financiare a Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, au fost analizate mărimea, structura și evoluția activelor, capitalurilor proprii, datoriilor, lichidității, solvabilității, rentabilității, fondului de rulment, fluxurilor de numerar și alți indicatori economico-financiar relevați, pe baza informațiilor reflectate în situațiile financiare aferente exercițiilor 2024-2025. Analiza urmărește evaluarea gradului de stabilitate financiară, a eficienței utilizării resurselor economice și a capacității Întreprinderii de a-și desfășura activitatea în condiții de continuitate și sustenabilitate financiară.

Având în vedere specificul activității desfășurate, caracterizată prin utilizarea unei infrastructuri tehnice complexe, a laboratoarelor acreditate și a echipamentelor metrologice de înaltă precizie, analiza structurii patrimoniului prezintă o importanță deosebită pentru aprecierea modului în care resursele aflate în administrarea Întreprinderii contribuie la realizarea obiectivelor instituționale și la prestarea serviciilor de interes public în domeniul metrologiei și evaluării conformității. Totodată, examinarea corelațiilor dintre principalele elemente patrimoniale și sursele de finanțare permite evaluarea echilibrului financiar, a eficienței utilizării activelor și a capacității Întreprinderii de a susține dezvoltarea și modernizarea continuă a infrastructurii necesare îndeplinirii atribuțiilor sale.

Tabelul nr. 1

Analiza structurii activelor Întreprinderii în dinamică

Indicatori	Sold la 31.12.2024		Sold la 31.12.2025		Devierea Ponderii (+;-)	Abaterea (+/-)	Ritmul creșterii (%)
	Suma, MDL	Pondere, %	Suma, MDL	Pondere, %			
1	2	3	4	5	6=5-3	7=4-2	8
Imobilizări necorporale în curs de execuție	294,167	0.32	294,167	1.69	1.37	0	100.00
Imobilizări necorporale în exploatare	670,028	0.73	426,788	0.45	-0.27	-243,240	63.70
Imobilizări corporale în curs de execuție	1,112,958	1.21	1,112,957	1.18	-0.03	-1	100.00
Terenuri	16,303,882	17.71	16,303,882	17.34	-0.37	0	100.00
Mijloace fixe	60,236,051	65.44	58,144,597	61.84	-3.60	-2,091,454	96.53
Active biologice imobilizate	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Investiții imobiliare	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Avansuri acordate pentru imobilizări corporale	80,365	0.09	247,288	0.26	0.18	+166,923	307.71
Investiții financiare pe termen lung	36,600	0.04	36,600	0.04	0.00	0	100.00
Creanțe comerciale pe termen lung	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Alte creanțe pe termen lung	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Cheltuieli anticipate pe termen lung	37,035	0.04	42,399	0.05	0.00	+5,364	114.48
Total active imobilizate	78,771,086	85.57	76,608,678	81.48	-4.10	-2,162,408	97.25
Materiale și obiecte de mică valoare și scurtă durată	3,506,799	3.81	2,785,275	2.96	-0.85	-721,524	79.42
Producția în curs de execuție	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Produse și mărfuri	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Avansuri acordate pentru stocuri	104,987	0.11	600,394	0.64	0.52	+495,407	571.87
Creanțe comerciale curente	1,220,348	1.33	1,602,187	1.70	0.38	+381,839	131.29
Creanțe ale părților afiliate	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Creanțe ale bugetului	534,347	0.58	420,167	0.45	-0.13	-114,180	78.63
Creanțe ale personalului	0	0.00	10,473	0.01	0.01	+10,473	x
Alte creanțe curente	1,274,428	1.38	1,500,679	1.60	0.21	+226,251	117.75
Cheltuieli anticipate curente	178,148	0.19	162,201	0.17	-0.02	-15,947	91.05
Alte active circulante	38,398	0.04	36,393	0.04	0.00	-2,005	94.78
Numerar și documente bănești	6,422,236	6.98	10,297,068	10.95	3.97	+3,874,832	160.33
Total active circulante	13,279,691	14.43	17,414,837	18.52	4.10	+4,135,146	131.14
Total active	92,050,777	100.00	94,023,515	100.00	0.00	+1,972,738	102.14

Aprecierea informațiilor rezultate în urma analizei structurii activelor permite constatarea faptului că, în perioada de gestiune analizată, patrimoniul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” s-a majorat cu 1,973 mii MDL, respectiv cu 2.14%, ceea ce reflectă consolidarea moderată a potențialului economico-financiar și menținerea unei baze patrimoniale adecvate desfășurării activităților de metrologie, etalonare, încercări de laborator, certificare și inspecții tehnice.

Analiza structurii activelor evidențiază faptul că patrimoniul Întreprinderii este caracterizat de o pondere predominantă a activelor imobilizate, specifică instituțiilor care își desfășoară activitatea

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

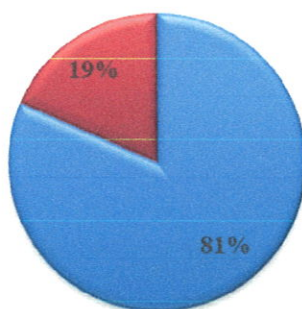
prin utilizarea unei infrastructuri tehnice complexe și a echipamentelor de înaltă precizie. La sfârșitul exercițiului financiar, mijloacele fixe reprezintă principalul element patrimonial, cu o pondere de 61.84%, fiind urmate de terenuri cu 17.34%, și de numerarul și documentele bănești, care au ajuns să dețină 10.95% din totalul activelor.

În perioada analizată, **rata activelor imobilizate** s-a redus de la 85.57% la 81.48%, ca urmare a diminuării valorii contabile a mijloacelor fixe, evoluție explicabilă în principal prin efectul amortizării activelor existente. Totodată, menținerea Imobilizări corporale în curs de execuție și majorarea avansurilor acordate pentru imobilizări corporale indică existența unor acțiuni orientate spre dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnice, aspect important pentru menținerea nivelului de performanță și conformitate al laboratoarelor și organismelor de certificare.

Concomitent, **activele circulante** au înregistrat o evoluție favorabilă, ponderea acestora crescând de la 14.43% la 18.52%, în principal ca urmare a majorării disponibilităților bănești și, într-o măsură mai redusă, a creanțelor comerciale. Ritmul de creștere al activelor circulante (31.14%) depășește semnificativ evoluția activelor imobilizate (-2.75%), ceea ce contribuie la consolidarea flexibilității financiare și la îmbunătățirea capacității Întreprinderii de a-și susține activitatea operațională și investițională din resurse proprii.

Per ansamblu, relația dintre activele imobilizate și cele circulante reflectă o structură patrimonială echilibrată și adecvată specificului Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, în cadrul căreia veniturile sunt generate prin valorificarea concomitentă a infrastructurii tehnice specializate și a resurselor circulante necesare desfășurării activității curente. Evoluțiile constatate indică menținerea unei baze patrimoniale stabile și consolidarea lichidităților, aspecte care contribuie la susținerea continuității activității și a capacității Întreprinderii de a furniza servicii de metrologie și evaluare a conformității în condiții de eficiență și conformitate cu cerințele specifice domeniului.

Structura activelor în anul 2025

■ Total active immobilizate ■ Total active circulante

**Figura nr. 1 Structura activelor în anul 2025 la
Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”**

Analiza surselor de finanțare prezentate în pasivul Bilanțului are ca scop evaluarea stabilității financiare a Întreprinderii și aprecierea independenței acesteia de creditorii.

Tabelul nr. 2

Analiza structurii pasivelor Întreprinderii în dinamică

Indicatori	Sold la 31.12.2024		Sold la 31.12.2025		Devierea Ponderii (+;-)	Abaterea (+/-)	Ritmul creșterii (%)
	Suma, MDL	Pondere, %	Suma, MDL	Pondere, %			
1	2	3	4	5	6=5-3	7=4-2	8
Capital social	20,837,001	22.64	20,837,001	22.16	-0.47	0	100.00
Capital retras	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Patrimoniu primit de la stat cu drept de proprietate	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Prime de capital	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Total Rezerve	3,125,550	3.40	3,125,550	3.32	-0.07	0	100.00
Total profit (pierdere)	-6,534,915	-7.10	-4,319,005	-4.59	2.51	+2,215,910	66.09
Rezerve din reevaluare	61,260,965	66.55	61,260,965	65.15	-1.40	0	100.00
Alte elemente de capital propriu	782,804	0.85	1,534,893	1.63	0.78	+752,089	196.08
Total capital propriu	79,471,405	86.33	82,439,404	87.68	1.35	+2,967,999	103.73
Credite bancare pe termen lung	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Împrumuturi pe termen lung	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Datorii comerciale pe termen lung	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Datorii față de părțile afiliate pe termen lung	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Venituri anticipate pe termen lung	0	0.00	5,441,463	5.79	5.79	+5,441,463	x
Alte datorii pe termen lung	6,146,939	6.68	0	0.00	-6.68	-6,146,939	0.00
Total datorii pe termen lung	6,146,939	6.68	5,441,463	5.79	-0.89	-705,476	88.52
Credite bancare pe termen scurt	0	0.00	0	0.00	0.00	0	x
Datorii comerciale curente	522,293	0.57	605,318	0.64	0.08	+83,025	115.90
Avansuri primite curente	2,864,356	3.11	2,217,822	2.36	-0.75	-646,534	77.43
Datorii față de personal	1,831,408	1.99	1,950,781	2.07	0.09	+119,373	106.52
Datorii privind asigurările sociale și medicale	678,055	0.74	751,468	0.80	0.06	+73,413	110.83
Datorii față de buget	534,822	0.58	560,746	0.60	0.02	+25,924	104.85
Datorii față de proprietari	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Venituri anticipate curente	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Alte datorii curente	1,499	0.00	56,513	0.06	0.06	+55,014	3,770.05
Total datorii curente	6,432,433	6.99	6,142,648	6.53	-0.45	-289,785	95.49
Total provizioane	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00
Total pasive	92,050,777	100.00	94,023,515	100.00	0.00	+1,972,738	102.14

Din informațiile prezentate în Tabelul nr. 2 se constată că valoarea totală a pasivelor Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” s-a majorat în perioada analizată cu 1,973 mii MDL, respectiv cu 2.14%, evoluție care reflectă consolidarea patrimoniului Întreprinderii și menținerea unei structuri financiare stabile.

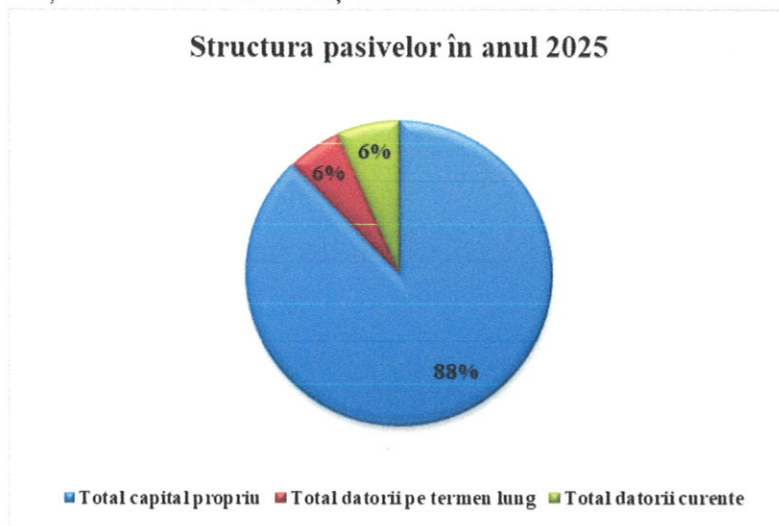
Atât la începutul, cât și la sfârșitul perioadei de gestiune, capitalul propriu reprezintă principala sursă de finanțare a patrimoniului, deținând o pondere de 86.33% în anul 2024 și 87.68% în anul 2025. Nivelul ridicat al capitalizării evidențiază un grad înalt de autonomie financiară și o

dependență redusă față de sursele externe de finanțare, aspect deosebit de favorabil pentru o întreprindere de stat care desfășoară activități de metrologie, certificare și încercări de laborator, unde stabilitatea financiară și capacitatea de a susține investițiile în infrastructura tehnică reprezintă factori esențiali pentru continuitatea activității.

Structura capitalului propriu este dominată de rezervele din reevaluare, care reprezintă 65.15% din totalul pasivelor, urmate de capitalul social, cu o pondere de 22.16%. Totodată, reducerea pierderilor acumulate cu 2,216 mii MDL contribuie la consolidarea poziției financiare a Întreprinderii și reflectă o evoluție favorabilă a procesului de recuperare a rezultatelor financiare din perioadele precedente.

Datoriile pe termen lung dețin o pondere de 5.79% în totalul pasivelor la sfârșitul exercițiului financiar, fiind reprezentate exclusiv de venituri anticipate pe termen lung, în timp ce datoriile curente însumează 6.53% din totalul surselor de finanțare. Nivelul redus al obligațiilor și lipsa creditelor bancare sau a împrumuturilor demonstrează că activitatea Întreprinderii este finanțată în principal din resurse proprii, ceea ce diminuează riscurile financiare asociate îndatorării și conferă o capacitate sporită de absorbție a eventualelor fluctuații economice.

Per ansamblu, structura pasivelor caracterizează Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” printr-un profil financiar prudent și echilibrat, fundamentat pe o bază stabilă de capital propriu și un nivel redus al obligațiilor exigibile. Această structură oferă premise favorabile pentru susținerea activității operaționale, realizarea investițiilor necesare dezvoltării infrastructurii metrologice și menținerea capacității Întreprinderii de a presta servicii de evaluare a conformității în condiții de stabilitate financiară și continuitate a activității.

**Figura nr. 2 Structura pasivelor în anul 2025 a
Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”**

Astfel, unul dintre cei mai relevanți indicatori utilizați pentru aprecierea structurii surselor de finanțare este **rata autonomiei financiare** (rata de autofinanțare). Acest indicator este utilizat frecvent în practica financiară și bancară pentru evaluarea independenței financiare și a capacității unei entități de a-și susține activitatea din resurse proprii. Literatura de specialitate apreciază drept satisfăcător un nivel al acestui indicator de peste 33%, însă interpretarea trebuie realizată în funcție de specificul activității și de modelul de finanțare al fiecărei entități. Cu cât rata autonomiei financiare este mai ridicată, cu atât riscul financiar și dependența față de sursele externe de finanțare sunt mai reduse. În cazul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, rata autonomiei financiare s-a majorat de la 86.33% la 87.68%, nivel care depășește considerabil valorile orientative recomandate și reflectă o poziție financiară stabilă, caracterizată printr-o capacitate ridicată de autofinanțare și o independență financiară pronunțată. Totodată, acest nivel al capitalizării oferă premise favorabile pentru accesarea eventualelor surse externe de finanțare destinate dezvoltării infrastructurii tehnice și modernizării echipamentelor metrologice, fără a afecta echilibrul financiar al Întreprinderii.

Rata de îndatorare totală a înregistrat o evoluție favorabilă, diminuându-se de la 13.67% la 12.32% pe parcursul perioadei analizate. Nivelul redus al acestui indicator confirmă faptul că patrimoniul Întreprinderii este finanțat într-o proporție majoritară din capitaluri proprii, iar obligațiile față de terți au o pondere limitată în structura surselor de finanțare. În condițiile în care literatura de specialitate apreciază drept optim un grad de îndatorare situat în jurul valorii de 50%, iar valori sub 30% indică existența unei rezerve semnificative privind posibilitatea contractării unor surse suplimentare de finanțare, situația înregistrată la nivelul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” demonstrează un risc financiar redus și o capacitate ridicată de a face față obligațiilor asumate. Totodată, lipsa creditelor bancare și a împrumuturilor confirmă faptul că activitatea operațională și investițională este susținută preponderent din resurse proprii și din alte surse specifice activității întreprinderii.

Calcululele efectuate evidențiază, de asemenea, majorarea **răteii stabilității financiare** de la 93.01% la 93.47%, evoluție care confirmă consolidarea echilibrului financiar pe termen lung al Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”. Nivelul foarte ridicat al acestui indicator reflectă faptul că activele Întreprinderii sunt finanțate în principal din surse permanente, asigurând o bază financiară stabilă pentru desfășurarea activităților de metrologie, etalonare, încercări de laborator, certificare și inspecții tehnice. În contextul specificului activității, care presupune investiții semnificative în laboratoare, echipamente de înaltă precizie și menținerea acreditărilor, această structură a surselor de finanțare contribuie la susținerea continuității activității, la reducerea vulnerabilității față de fluctuațiile economice și la crearea premiselor necesare pentru dezvoltarea durabilă a infrastructurii tehnice și a serviciilor prestate de Întreprindere.

Patrimoniul Întreprinderii poate fi analizat nu numai la valoarea contabilă, dar și la valoarea netă a acestuia. În ultimul caz, se folosește noțiunea **patrimoniului net sau activelor nete**. În mod normal mărimea activelor nete *crește în dinamică* în urma desfășurării activității economico-financiare eficiente.

Pentru a depista cauzele principale ce au provocat modificări esențiale în mărimea activelor nete a Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” în tabelul nr. 3 s-a efectuat analiza factorială a patrimoniului net cu aplicarea metodei bilanțiere. Totodată, pentru o apreciere mai completă a utilizării activelor nete s-a efectuat și o analiză comparativă între ritmul de creștere a activelor nete, venitului din vânzări și profitului până la impozitare.

Tabelul nr. 3

Studiul mărimii, evoluției și analiza factorială a activelor nete

Indicatori	Anul 2024	Anul 2025	Abaterea	Influența factorilor	Ritmul de creștere, %
Total active, lei	92,050,777	94,023,515	+1,972,738	+1,972,738	102.14
Datorii curente, lei	6,432,433	6,142,648	-289,785	+289,785	95.49
Datorii pe termen lung, lei	6,146,939	5,441,463	-705,476	+705,476	88.52
Provizioane, lei	0	0	0	0	0.00
Active nete/Patrimoniul net, lei	79,471,405	82,439,404	+2,967,999	X	103.73
Venitul din vânzări, lei	33,228,858	37,436,198	+4,207,340	X	112.66
Profitul până la impozitare, lei	513,489	2,726,051	+2,212,562	X	530.89

Din calculele efectuate rezultă că, la sfârșitul exercițiului financiar 2025, Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” dispune de un patrimoniu net în valoare de 82,439 mii MDL, în creștere cu 2,968 mii MDL, respectiv cu 3.73% față de anul precedent. Evoluția pozitivă a activelor nete reflectă consolidarea poziției financiare a Întreprinderii și majorarea valorii resurselor proprii care susțin desfășurarea activităților de metrologie, etalonare, certificare, încercări de laborator și inspecții tehnice.

Analiza factorială evidențiază faptul că această creștere a fost determinată atât de majorarea activelor totale cu 1,973 mii MDL (2.14%), cât și de reducerea obligațiilor față de terți, respectiv diminuarea datoriilor pe termen lung cu 705 mii MDL și a datoriilor curente cu 290 mii MDL. Acțiunea cumulată a acestor factori a contribuit la consolidarea patrimoniului net și la întărirea echilibrului financiar al Întreprinderii.

Totodată, se remarcă faptul că veniturile din vânzări au înregistrat un ritm de creștere de 12.66%, superior atât ritmului de majorare al activelor nete (3.73%), cât și celui al activelor totale (2.14%). Această evoluție evidențiază o valorificare mai eficientă a resurselor patrimoniale și demonstrează că baza tehnică și infrastructura specializată a Întreprinderii au fost utilizate într-un mod mai productiv pentru generarea veniturilor.

Un element deosebit de favorabil îl constituie majorarea profitului până la impozitare de la 513 mii MDL la 2,726 mii MDL, ceea ce confirmă îmbunătățirea semnificativă a performanței financiare și

faptul că ritmul de creștere al veniturilor a fost suficient pentru a acoperi cheltuielile aferente activității și pentru a genera un rezultat financiar superior celui înregistrat în exercițiul precedent. Per ansamblu, evoluția activelor nete relevă consolidarea capacității financiare și patrimoniale a Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, demonstrând că dezvoltarea activității operaționale a fost însoțită de creșterea valorii patrimoniului propriu și de îmbunătățirea performanței economico-financiare. Aceste evoluții creează premise favorabile pentru susținerea investițiilor în infrastructura metrologică, menținerea acreditărilor și dezvoltarea în continuare a serviciilor specializate prestate de Întreprindere, contribuind totodată la consolidarea stabilității financiare și a continuității activității.

Pentru a caracteriza capacitatea Întreprinderii de a achita la timp datoriile curente se calculează:

- Fondul de rulment net;
- Coeficienții de lichiditate.

De regulă, în urma desfășurării activității economice eficiente, Întreprinderea reușește să majoreze mărimea reală a **fondului de rulment net**. Astfel, pentru a determina cauzele principale ce au provocat modificări esențiale în mărimea reală a fondului de rulment a Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” s-a calculat influența factorilor de gradul I asupra modificării fondului de rulment net, fapt prezentat în tabelul de mai jos.

Tabelul nr.4

Dinamica fondului de rulment net (lei)

Denumirea factorului	La începutul anului	La sfârșitul anului	Abaterea absolută	Influența factorului
1	2	3	4 = 3 - 2	5
Active circulante	13,279,691	17,414,837	+4,135,146	+4,135,146
Datorii curente	6,432,433	6,142,648	-289,785	+289,785
Provizioane curente	0	0	0	0
Fondul de rulment net	6,847,258	11,272,189	+4,424,931	X

Din calculele efectuate rezultă că, la sfârșitul exercițiului financiar 2025, fondul de rulment net al Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” constituie 11,272 mii MDL, fiind în creștere cu 4,425 mii MDL față de nivelul înregistrat în anul precedent. Evoluția favorabilă a acestui indicator reflectă consolidarea echilibrului financiar pe termen scurt și sporirea capacității Întreprinderii de a-și finanța activitatea operațională din resurse proprii.

Majorarea fondului de rulment net a fost determinată, în principal, de creșterea activelor circulante cu 4,135 mii MDL, precum și de diminuarea datoriilor curente cu aproximativ 290 mii MDL, factori care au contribuit cumulativ la sporirea excedentului resurselor circulante disponibile după acoperirea obligațiilor exigibile pe termen scurt.

Valoarea pozitivă a fondului de rulment evidențiază faptul că activele circulante ale Întreprinderii depășesc în mod semnificativ nivelul datoriilor curente, ceea ce demonstrează existența unui capital de lucru suficient pentru susținerea activității curente și pentru finanțarea ciclului de exploatare. În

contextul specificului activității Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, această situație contribuie la asigurarea continuității serviciilor de metrologie, etalonare, certificare și încercări de laborator, prin existența resurselor financiare necesare procurării materialelor, întreținerii infrastructurii tehnice și onorării obligațiilor curente.

Având în vedere nivelul fondului de rulment net, dinamica favorabilă a activelor circulante și reducerea obligațiilor pe termen scurt, se poate aprecia că Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” dispune, la sfârșitul perioadei de gestiune, de un echilibru financiar pe termen scurt stabil, care îi permite să gestioneze eficient necesitățile curente de finanțare și să facă față obligațiilor exigibile fără dificultăți semnificative.

În cadrul echilibrului financiar, capacitatea de plată și lichiditatea, caracterizează una din cele mai importante condiții de existență a Întreprinderii pe piață - posibilitatea de a-și onora obligațiile de plată la termenele scadente. Astfel, în tabelul nr. 5, se prezintă dinamica indicatorilor de lichiditate a Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”.

Tabelul nr.5

Analiza nivelului de lichiditate (puncte)

Coeficienții lichidității	La 31.12.2024	La 31.12.2025	Abaterea absolută ±	Mărimea optimă
1	2	3	4 = 3 - 2	5
Coeficientul lichidității totale (curente)	2.06	2.84	0.77	2.0 – 2.5
Coeficientul lichidității intermediare	1.47	2.25	0.78	0.7 – 1.0
Coeficientul lichidității absolute	1.00	1.68	0.68	0.20 – 0.25

Din calculele efectuate în Tabelul nr. 5 rezultă că, la nivelul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, în perioada de gestiune analizată s-a menținut o evoluție favorabilă a tuturor indicatorilor de lichiditate, ceea ce reflectă consolidarea capacității Întreprinderii de a-și onora obligațiile exigibile pe termen scurt și menținerea unui echilibru financiar corespunzător.

Coeficientul lichidității totale s-a majorat de la 2.06 în anul 2024 la 2.84 în anul 2025, situându-se peste intervalul orientativ considerat optim (2.0-2.5). Această evoluție demonstrează că activele circulante sunt suficiente pentru acoperirea integrală a datoriilor curente, confirmând existența unei poziții financiare stabile și a unei capacități ridicate de finanțare a activității operaționale din resurse proprii.

Coeficientul lichidității intermediare a crescut de la 1.47 la 2.25, depășind, de asemenea, nivelul de referință recomandat. Indicatorul evidențiază faptul că Întreprinderea poate achita integral obligațiile curente prin utilizarea disponibilităților bănești și a creanțelor curente, fără a fi necesară valorificarea altor active circulante, ceea ce confirmă un nivel ridicat al solvabilității pe termen scurt.

O evoluție favorabilă se constată și în cazul **coeficientului lichidității absolute**, care a crescut de la 1.00 la 1.68, depășind semnificativ nivelul orientativ de 0.20-0.25. Acest rezultat demonstrează că Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” dispune de disponibilități bănești suficiente

pentru achitarea imediată a obligațiilor curente, fără a depinde de încasarea creanțelor sau de valorificarea altor active circulante.

În ansamblu, indicatorii analizați evidențiază o poziție de lichiditate foarte ridicată, care contribuie la reducerea riscului de neplată și la susținerea continuității activității Întreprinderii. Totodată, având în vedere nivelul semnificativ superior al lichidității absolute și intermediare față de valorile orientative, se poate aprecia că Întreprinderea dispune de un excedent de resurse lichide, care oferă un grad ridicat de siguranță financiară.

În continuarea evaluării poziției financiare și a capacității Entității de a-și onora obligațiile curente, analiza este orientată spre aprecierea performanței economice, prin examinarea principalelor rate de rentabilitate calculate în baza informațiilor prezentate în situațiile financiare. Acești indicatori permit evaluarea eficienței utilizării resurselor patrimoniale, a capitalurilor proprii și a veniturilor generate din activitatea de bază, oferind o imagine asupra capacității Entității de a obține rezultate financiare în condițiile desfășurării activităților de metrologie, certificare, etalonare și încercări de laborator.

Tabelul nr. 6

Analiza ratelor de rentabilitate

Indicatori	2024	2025	Abaterea absolută, ±
1	2	3	4 = 3 - 2
Rentabilitatea veniturilor din vânzări	17.82	23.16	+5.34
Rentabilitatea activelor	0.56	2.93	+2.37
Rentabilitatea capitalului propriu	0.62	3.37	+2.75

Rentabilitatea veniturilor din vânzări, calculată în baza profitului brut, reprezintă unul dintre cei mai relevanți indicatori ai eficienței activității operaționale, întrucât reflectă capacitatea Întreprinderii de a administra în mod eficient veniturile obținute din prestarea serviciilor, precum și costurile aferente acestora. Din calculele efectuate rezultă că acest indicator a înregistrat o evoluție favorabilă, majorându-se de la 17.82% în anul 2024 la 23.16% în anul 2025, respectiv cu 5.34 puncte procentuale. Astfel, în anul 2024, la fiecare 1 leu venit din vânzări, Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” genera, în medie, 17.82 bani profit brut, iar în anul 2025 acest nivel a crescut la 23.16 bani, ceea ce reflectă îmbunătățirea eficienței activității de bază și o administrare mai atentă a costurilor aferente serviciilor de metrologie, certificare, etalonare și încercări de laborator.

Calculele efectuate evidențiază, de asemenea, majorarea **rentabilității activelor** cu 2.37 puncte procentuale, de la 0.56% în anul 2024 la 2.93% în anul 2025. Această evoluție demonstrează că patrimoniul aflat în administrarea Întreprinderii a fost utilizat mai eficient pentru generarea profitului până la impozitare. Astfel, dacă în anul 2024 fiecare 1 leu investit în active genera, în medie, 0.56 bani profit până la impozitare, în anul 2025 același leu investit a generat 2.93 bani, ceea

ce confirmă o valorificare superioară a infrastructurii tehnice și a resurselor patrimoniale utilizate în desfășurarea activității.

O evoluție favorabilă se constată și în cazul **rentabilității capitalului propriu**, care s-a majorat de la 0.62% la 3.37%, respectiv cu 2.75 puncte procentuale. În consecință, în anul 2024 fiecare 1 leu capital propriu genera, în medie, 0.62 bani profit net, iar în anul 2025 acesta a generat 3.37 bani, ceea ce reflectă o îmbunătățire semnificativă a eficienței utilizării resurselor proprii și consolidarea performanței financiare a Întreprinderii.

Per ansamblu, dinamica favorabilă a tuturor ratelor de rentabilitate confirmă faptul că, în anul 2025, Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a utilizat mai eficient patrimoniul, activele și capitalurile proprii în raport cu exercițiul financiar precedent. Evoluția acestor indicatori este susținută de creșterea veniturilor din activitatea de bază și de majorarea semnificativă a profitului până la impozitare, reflectând consolidarea performanței economico-financiare și crearea unor premise favorabile pentru susținerea investițiilor viitoare în infrastructura tehnică și dezvoltarea serviciilor specializate prestate de Întreprindere.

În general, majorarea **cheltuielilor** se apreciază negativ. De aceea, orice analiză a cheltuielilor, pe total sau pe categorii de activități, este relevant de efectuat în corelare cu categoriile de venituri la a căror realizare concură.

Tabelul nr. 7

Aprecierea structurii cheltuielilor activității operaționale în dinamică

Indicatori	Suma, mii lei		Abaterea absolută, mii lei	Ritmul de creștere, %	Pondere, %		Devierea ponderii, %
	2024	2025			2024	2025	
1	2	3	4 = 3-2	5	6	7	8 = 7-6
Costul vânzărilor	27,307,734	28,766,689	+1,458,955	105.34	81.00	79.81	-1.19
Cheltuieli de distribuire	989,212	1,086,152	+96,940	109.80	2.93	3.01	0.08
Cheltuieli administrative	5,075,188	5,986,775	+911,587	117.96	15.05	16.61	1.55
Alte cheltuieli din activitatea operațională	340,357	205,504	-134,853	60.38	1.01	0.57	-0.44
Total cheltuieli ale activității operaționale	33,712,491	36,045,120	+2,332,629	106.92	100	100	0.00
Venituri din activitatea operațională	34,130,819	38,657,398	+4,526,579	113.26	X	X	X

Tabelul analizat evidențiază structura cheltuielilor activității operaționale și permite identificarea principalelor categorii de cheltuieli care au influențat evoluția costurilor aferente activității desfășurate de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”. Analiza demonstrează că, pe parcursul perioadei de gestiune, cheltuielile operaționale totale s-au majorat cu 2,333 mii MDL, respectiv cu 6.92%, evoluție determinată în principal de creșterea costului vânzărilor, a cheltuielilor administrative și, într-o măsură mai redusă, a cheltuielilor de distribuire.

Din perspectiva eficienței economice, această evoluție poate fi apreciată favorabil, întrucât ritmul de creștere al veniturilor din activitatea operațională (13.26%) a depășit ritmul de creștere al cheltuielilor operaționale (6.92%), ceea ce confirmă faptul că extinderea activității și majorarea veniturilor au fost realizate într-un ritm superior creșterii consumului de resurse. Această corelație a contribuit la îmbunătățirea rezultatului operațional și la consolidarea performanței economico-financiare a Întreprinderii.

Majorarea cheltuielilor operaționale a fost influențată în principal de creșterea costului vânzărilor, aferentă extinderii volumului serviciilor prestate, precum și de majorarea cheltuielilor administrative, care pot fi asociate dezvoltării activităților de suport, întreținerii infrastructurii tehnice, creșterii costurilor cu personalul și menținerii sistemelor de management al calității și acreditărilor specifice domeniului de activitate. În același timp, reducerea altor cheltuieli din activitatea operațională a avut un efect favorabil asupra structurii generale a costurilor.

Din punct de vedere structural, costul vânzărilor continuă să reprezinte principala categorie de cheltuieli, deținând aproximativ 80% din totalul cheltuielilor operaționale în ambele perioade analizate. Totuși, diminuarea ponderii acestuia cu 1.19 puncte procentuale evidențiază o ușoară îmbunătățire a eficienței activității de bază și o utilizare mai eficientă a resurselor implicate în prestarea serviciilor de metrologie, certificare, etalonare și încercări de laborator.

Per ansamblu, analiza structurii cheltuielilor operaționale relevă faptul că Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a reușit să mențină un control eficient asupra dinamicii costurilor, în condițiile extinderii activității operaționale. Evoluția favorabilă a raportului dintre venituri și cheltuieli confirmă îmbunătățirea eficienței operaționale și susține rezultatele pozitive evidențiate de indicatorii de rentabilitate și performanță financiară analizați anterior.

Necesitatea analizei fluxului de numerar este determinată de decalajul dintre rezultatul financiar și fluxul de numerar. Raționamentul informațiilor obținute se efectuează pornind de la următoarele considerente:

- Desfășurarea reușită a activității operaționale trebuie să genereze flux net pozitiv.
- Menținerea și dezvoltarea potențialului economic al Întreprinderii condiționează fluxul net negativ din activitatea de investiții.
- Fluxurile pozitive din activitatea operațională și cea financiară (*în caz de necesitate*) trebuie să compenseze fluxul negativ din activitatea de investiții.

Nerespectarea primei și ultimei condiții provoacă scăderea soldului de numerar și insolvabilitatea Întreprinderii, iar neglijarea celui de-al doilea aspect determină reducerea potențialului Întreprinderii în perspectivă.

Tabelul nr. 8

Evoluția fluxurilor de numerar

Indicatori	2024	2025
1	2	3
Fluxul net de numerar din activitatea operațională, lei	2,709,757	3,765,026
Fluxul net de numerar din activitatea de investiții, lei	89,225	111,458
Fluxul net de numerar din activitatea financiară, lei	0	0
Fluxul net de numerar total, lei	2,798,982	3,876,484

Informațiile prezentate în tabel evidențiază o evoluție favorabilă a fluxurilor de numerar la nivelul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, confirmând consolidarea capacității Întreprinderii de a genera lichidități din activitatea desfășurată și de a-și susține obligațiile curente din resurse proprii. Principalul factor care a determinat această evoluție îl constituie fluxul net pozitiv din activitatea operațională, care s-a majorat de la 2,710 mii MDL în anul 2024 la 3,765 mii MDL în anul 2025. Această dinamică demonstrează că încasările generate din activitatea de bază au depășit plățile aferente exploatării, reflectând o capacitate sporită de autofinanțare și o administrare eficientă a fluxurilor de numerar operaționale.

Analiza fluxurilor evidențiază, totodată, creșterea încasărilor din prestarea serviciilor, concomitent cu menținerea unui control adecvat asupra plăților operaționale, ceea ce a contribuit la majorarea numerarului disponibil și la consolidarea lichidității Întreprinderii. Acest aspect este în concordanță cu evoluția favorabilă a indicatorilor de lichiditate și a fondului de rulment net, analizați anterior.

Din datele prezentate rezultă, însă, că în perioada analizată nu au fost efectuate plăți aferente achiziției de active imobilizate, fluxul pozitiv din activitatea de investiții fiind generat exclusiv de dobânzile și dividendele încasate. În contextul specificului activității Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, care presupune utilizarea unor laboratoare specializate și a echipamentelor metrologice de înaltă precizie, lipsa investițiilor în infrastructura tehnică necesită o monitorizare atentă, întrucât, pe termen mediu și lung, poate influența procesul de modernizare a bazei tehnico-materiale și menținerea nivelului de performanță al serviciilor prestate.

În ceea ce privește activitatea financiară, lipsa fluxurilor de numerar confirmă faptul că Întreprinderea nu a apelat la credite, împrumuturi sau alte surse externe de finanțare, ceea ce este în concordanță cu nivelul ridicat al autonomiei financiare și al capitalurilor proprii evidențiat în analiza structurii pasivelor.

Astfel, în anul 2025 Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a înregistrat un flux net total pozitiv de numerar în valoare de 3,876 mii MDL, ceea ce a determinat creșterea disponibilităților bănești până la 10,297 mii MDL la sfârșitul exercițiului financiar. Această evoluție confirmă existența unei capacități stabile de generare a lichidităților, contribuind la consolidarea stabilității financiare și la asigurarea continuității activității.

Per ansamblu, în baza rezultatelor analizei indicatorilor economico-financiarilor aferenți exercițiului financiar 2025, se poate concluziona că Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” prezintă

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

o poziție economico-financiară stabilă, caracterizată printr-un nivel ridicat al autonomiei financiare, un grad redus de îndatorare, o lichiditate redictă și o capacitate corespunzătoare de a genera fluxuri pozitive de numerar din activitatea operațională. Evoluția favorabilă a patrimoniului net, majorarea fondului de rulment, îmbunătățirea indicatorilor de rentabilitate și creșterea performanței operaționale confirmă utilizarea mai eficientă a resurselor economice și consolidarea echilibrului financiar al Întreprinderii.

Astfel, luând în considerare rezultatele obținute în urma analizei tuturor indicatorilor economico-financiar, se apreciază că, în anul 2025, Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a înregistrat valori favorabile ale principalilor indicatori de performanță și echilibru financiar, care susțin concluzia că Întreprinderea dispune de o situație economico-financiară stabilă, de o capacitate adecvată de continuare a activității și de premise favorabile pentru dezvoltarea durabilă a serviciilor de metrologie și evaluare a conformității, cu menținerea unei gestionări prudente și eficiente a resurselor financiare și patrimoniale.

Anexă la Regulamentul cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social

Formulele de calcul a indicatorilor economico-financiar

Formulare de calcul a indicatorilor economico-financiar			Indicatori calculați		Abaterea absolută	
Nr d/o	Indicatori	Formula de calcul	2024	2025		
1.	Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor)	Total active imobilizate/Total active	78,771,086 92,050,777	76,608,678 94,023,515	85.57 81.48	-4.10
2.	Rata activelor circulante	Total active circulante/Total active	13,279,691 92,050,777	17,414,837 94,023,515	14.43 18.52	4.10
3.	Rata creanțelor în valoarea totală a activelor	Total creanțe /Total active	3,029,123 92,050,777	3,533,506 94,023,515	3.29 3.76	0.47
4.	Rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante	Total creanțe curente /Total active circulante	3,029,123 13,279,691	3,533,506 17,414,837	22.81 20.29	-2.52
5.	Rata stabilității financiare	(Total capital propriu+ total datorii pe termen lung) / Total pasive	85,618,344 92,050,777	87,880,867 94,023,515	93.01 93.47	0.45
6.	Rata datoriilor curente	Total datorii curente/Total datorii	6,432,433 12,579,372	6,142,648 11,584,111	0.51 0.53	0.02
7.	Rata datoriilor totale sau rata de îndatorare totală (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)	(Total datorii pe termen lung+ Total datorii curente + Provizioane) / Total pasive	12,579,372 92,050,777	11,584,111 94,023,515	13.67 12.32	-1.35
8.	Rata solvabilității generale	Total pasive/Total datorii+Provizioane	92,050,777 12,579,372	94,023,515 11,584,111	7.32 8.12	0.80
9.	Rentabilitatea veniturilor din vânzări (Profit brut)	Profit brut(pierdere brută) x 100%/Venituri din vânzări	5,921,124 33,228,858	8,669,509 37,436,198	17.82 23.16	5.34
10.	Rata generală de acoperire a capitalului propriu (rata pârghiei)	Total pasive/Total capital propriu	92,050,777 79,471,405	94,023,515 82,439,404	1.16 1.14	-0.02
11.	Coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii	Total datorii+ Provizioane/Total capital propriu	12,579,372 79,471,405	11,584,111 82,439,404	0.16 0.14	-0.02
12.	Rata de autonomie globală (coeficientul de autonomie)	Total capital propriu/Active total	79,471,405 92,050,777	82,439,404 94,023,515	86.33 87.68	1.35
13.	Numărul de rotații ale creanțelor curente	Venituri din vânzări/Valoarea medie a creanțelor curente	33,228,858 2,664,423	37,436,198 3,281,315	12.47 11.41	-1.06
14.	Fondul de rulment net	Total active circulante – Total datorii curente-Provizioane curente	13,279,691 6,432,433	17,414,837 6,142,648	6,847,258 11,272,189	4,424,931
15.	Lichiditatea curentă	Total active circulante/Total datorii curente+provizioane	13,279,691 6,432,433	17,414,837 6,142,648	2.06 2.84	0.77
16.	Rentabilitatea activelor (economică)	Profit (pierdere) până la impozitare (sau profit net/ pierdere netă a perioadei de gestiune) x 100% /Valoarea medie a activelor totale	513,489 92,255,897	2,726,051 93,037,146	0.56 2.93	2.37
17.	Viteza de rotație sau durata de colectare a creanțelor curente, zile	Valoarea medie a creanțelor curente x 360 zile/Venituri din vânzări	959,192,280 33,228,858	1,181,273,220 37,436,198	28.87 31.55	2.69
18.	Numărul de rotații ale activelor totale	Venituri din vânzări /Valoarea medie a activelor totale	33,228,858 92,255,897	37,436,198 93,037,146	0.36 0.40	0.04
19.	Numărul de rotație al datoriilor curente	Venituri din vânzări/ Valoarea medie a datoriilor curente și provizioanelor curente	33,228,858 6,492,130	37,436,198 6,287,541	5.12 5.95	0.84
20.	Viteza de rotație sau perioada de achitare a datoriilor curente, zile	Valoarea medie a datoriilor curente și provizioanelor curente *360)/Venitul din vânzări	360 33,228,858	360 37,436,198	70.34 60.46	-9.87
21.	Rata de acoperire a datoriilor cu fluxul de numerar	Fluxul net de numerar din activitatea operațională/Total datorii pe termen lung+ Total datorii curente+Provizioane	2,709,757 12,579,372	3,765,026 11,584,111	21.54 32.50	10.96
22.	Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)	[Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (sau profit (pierdere) până la impozitare)] x 100%/Valoarea medie a capitalului propriu	513,489 82,690,298	2,726,051 80,955,405	0.62 3.37	2.75

Analiza Politicilor Contabile

Elaborarea Politicilor Contabile se face conform prevederilor SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare”, concomitent cu respectarea prevederilor următoarele acte normative în vigoare:

- Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, cu modificările ulterioare;
- Standardele Naționale de Contabilitate cu aplicare din 01.01.2014, cu modificările ulterioare.

Constatăm că Entitatea ține evidența contabilă în baza Politicilor contabile elaborate și aprobate prin Ordinul directorului nr. 110 din 27.12.2024. Compartimentele Politicilor contabile stabilesc cadrul normativ de organizare a contabilității conform legislației aplicabile, precum și regulile și practicile specifice utilizate de Entitate la ținerea evidenței contabile și întocmirea situațiilor financiare.

Atenționăm că în secțiunea „Dispoziții generale” nu sunt incluse informații cu caracter general despre entitate și activitatea sa de bază, aspecte necesare pentru a oferi utilizatorilor o imagine clară asupra contextului în care aceasta își desfășoară activitatea.

Se recomandă completarea secțiunii „Dispoziții generale” cu informații privind identitatea entității, domeniul principal de activitate și natura operațiunilor desfășurate.

Implementarea acestor ajustări va elimina ambiguitățile, va contribui la aplicarea uniformă a politicilor contabile și va spori conformitatea documentului cu cerințele legale, precum și claritatea pentru utilizatori.

Imobilizări necorporale și corporale

Evidența imobilizărilor este ținută în conformitate cu SNC „Imobilizări necorporale și corporale” și cu prevederile Politicilor Contabile pe anul 2025, aprobate de către Directorul Interimar.

Ca urmare a verificării corectitudinii reflectării în contabilitate a tranzacțiilor aferente imobilizărilor și respectării prevederilor metodologice ale contabilității am constatat următoarele:

- *Existența în componența activelor nemateriale programei IC care nu este dată în exploatare din anul 2019.*
- *Există 4 obiecte la contul 121 fără mișcări în 2025 în sumă totală de 1,112,958 lei, din care o „Anexă la blocul 1”, care reprezintă lucrări de proiectare a unui bloc administrativ, evaluat la 624.585 lei. Construcția dată nu poate fi finisată, deoarece pe terenul dat au fost instalate alte obiecte prin intermediul Băncii Mondiale pentru Ameliorarea Competitivității. Menționăm că pentru obiectul dat există proces verbal din 2017, prin care Consiliul de administrație al Entității auditate a acceptat casarea obiectului „Anexa la blocul 1”, dar nu a fost autorizată de către Fondator. Astfel, aceste investiții pot fi considerate drept „investiții înghețate” care nu aduc beneficii Întreprinderii de stat. Totodată, un alt obiect este „Garage, str. Decebal, 13,*

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; http://www.fai.md/

Balti”, care valorează 468,755 (după reevaluare în 2023) lei și de asemenea din anul 2015 (când s-au trecut soldurile în softul contabil) nu există mișcări.

Recomandare:

În contextul „investițiilor înghețate”, recomandăm Întreprinderii de stat de a finaliza procesul de dare în exploatare sau de casare a obiectelor („Anexa la blocul 1”, „Garajul”) prin adresarea către Fondator privind definitivarea procesului aferent.

Evidența stocurilor

Evidența stocurilor este ținută în conformitate cu SNC „Stocuri” și cu prevederile Politicilor Contabile pe anul 2025, aprobate de către Directorul Interimar.

Ca urmare a verificării corectitudinii reflectării în contabilitate a tranzacțiilor aferente stocurilor și respectării prevederilor metodologice ale contabilității am constatat următoarele:

- La contul 211 există 239 denumiri de materiale în valoarea totală de 562,813 lei fără modificări pe parcursul anului 2025, din care 60 denumiri în valoare de 254,489 lei fără modificări ultimele trei ani.
- Există în evidență obiecte de mică valoare și scurtă durată a căror valoare individuală este mai mare de 12.000 lei, fapt ce contravine pct. 2.1 din Politici Contabile.
- La contul 261 „Cheltuieli anticipate curente” este înregistrată „Asig.Casco-THY 866” din 2024 fără decontare în 2025.
- La contul 262 „Alte active circulante” sunt înregistrate anvelope, date în exploatare în perioadele anterioare și valoarea căroră nu este decontată în 2025.

Recomandare.

În vederea utilizării eficiente a materialelor disponibile, Întreprinderea de stat să analizeze și să revadă starea materiale (562,813 lei) întrucât la moment pot fi considerate drept „investiții înghețate” care nu aduc beneficii Întreprinderii de stat.

Totodată, Întreprinderea de stat să efectueze o analiză mai amplă a obiectelor de mică valoare și scurtă durată în vederea respectării criteriilor de recunoaștere și contabilizare, drept temei servind prevederile pct. 6 (3) și pct. 51-54 din SNC Stocuri.

Creanțe și datorii

Evidența creanțelor și datoriilor este ținută în conformitate cu SNC „Creanțe și investiții financiare”, SNC „Capital propriu și datorii” și cu prevederile Politicilor Contabile pe anul 2025, aprobate de către Directorul Interimar.

- În urma verificării creanțelor și datoriilor ale Întreprinderii de stat s-a constatat că în cadrul unor conturi de evidență a creanțelor și datoriilor n-au avut loc modificări pe parcursul anului 2025, fapt prezentat în tabelul de mai jos:

Nr.crt.	Elementul contabil și contul de evidență	Înregistrate persoane juridice și fizice	Suma totală care nu s-a modificat, lei
1.	Contul 221 „Creanțe comerciale”	Înregistrate 23 companii	22,707
2.	Contul 224 „Avansuri acordate curente”	Înregistrate 4 companii	56,215
3.	Contul 234 „Alte creanțe curente”	Înregistrate 2 companii	73,897
4.	Contul 523 „Avansuri primite curente”	Înregistrate 201 companii	219,267

- Din documentele solicitate, au fost confirmate creanțe în mărime de 2.3 % și datorii în mărime de 11.6 %.
- La contul 427 „Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică” sunt înregistrate bunuri primite cu titlul gratuit (subsidii), atunci când acest cont este prevăzut pentru active primite în gestiune economică, și nu se decontează pe parcursul perioadelor de utilizare a acestora și în proporția amortizării aferente activelor intrate pe seama subvențiilor
- Întreprinderea de stat nu calculează provizioanele pentru concedii anuale, contrar prevederilor SNC „Capital propriu și datorii” și prevederilor pct. 2.48 din politicile contabile ale Întreprinderii de stat aprobate prin Ordinul 110 din 27.12.2024.

Recomandare.

Întreprinderea de stat să efectueze o verificare riguroasă a tranzacțiilor aferente creanțelor, cu scopul de a constata anumite proceduri privind încasarea creanțelor pentru evitarea expirării termenului de prescripție, întrucât la moment pot fi considerate drept „investiții înghețate” care nu pot fi utilizate de Întreprinderea de stat.

Reieșind din datele prezentate, putem menționa că creșterea relativă a datoriilor are un impact dublu asupra activității Întreprinderii de stat. Dintr-un punct de vedere, acest fenomen este benefic, deoarece Întreprinderea de stat obține surse suplimentare de finanțare. Din alt punct de vedere, creșterea excesivă a datoriilor este extrem de periculoasă, deoarece sporește riscul unui eventual faliment sau apariția unor litigii din partea furnizorilor.

Recomandăm Întreprinderii de stat să constate proceduri privind încasarea creanțelor în vederea achitării datoriilor.

Capital Propriu

Evidența capitalului propriu este ținută în conformitate cu SNC „Capital propriu și datorii” și cu prevederile Politicilor Contabile pe anul 2025, aprobate de către Directorul Interimar.

Ca urmare a verificării corectitudinii reflectării în contabilitate a tranzacțiilor aferente capitalului propriu în vederea respectării prevederilor metodologice ale contabilității am constatat următoarele:

- *La contul 332 este înregistrată o sumă a rezultatului financiar al anilor precedenți (perioadă de activitate până în anul 2015) în valoarea totală 5,103,336 lei lei, fără ținerea evidenței analitice pe fiecare perioadă de gestiune.*

Recomandare.

În vederea respectării prevederilor metodologice ale contabilității și tratării corecte a tranzacțiilor aferente rezultatelor anilor precedenți, recomandăm ținerea evidenței analitice pe fiecare perioadă de gestiune, întrucât aceasta v-a permite aprecierea în dinamică a profitului sau pierderii Întreprinderii de stat. În cazul luării deciziei de acoperire a pierderilor pe seama profitului, este necesar să cunoaștem pentru care perioadă, totodată în cazul necesității corecțiilor rezultatelor anilor precedenți să știm pentru care perioadă și pentru care rezultat trebuie de corectat. Evidența analitică pe ani favorizează și procesul de luare a deciziilor privind repartizarea dividendelor. În acest context, recomandăm Întreprinderii de stat să țină cont de prevederile SNC „Capital propriu și datorii” (pct. 20-26) și Legea 246/2017 (art. 5; art. 7, alin. 2 lit. l; art. 10, alin. 12, lit. b).

Operațiuni cu numerarul în casierie și conturi curente

Întreprinderea de stat deține șase conturi bancare la BC Moldindconbank SA. Soldurile acestor conturi sunt confirmate prin confirmare de la bancă.

Ca urmare a verificării corectitudinii reflectării în contabilitate a tranzacțiilor aferente numerarului în vederea respectării prevederilor metodologice ale contabilității am constatat următoarele:

- *La contul 243 „Conturi curente în valută străină” este înregistrat sold la 31.12.2025 în valoare de 2,465 USD fără echivalentul în lei, faptul care nu este confirmat cu datele de la bancă.*

Decontări cu bugetul

Verificarea soldurilor impozitelor și taxelor evidenței contabile cu datele Serviciului fiscal de stat sunt prezentate în tabel de mai jos:

*suma avansului se reflectă cu „-”

*suma datoriei se reflectă „+”

Clasificația economică	Tipul impozitului	Tipul plății	Date Cont Curent	Date evidență contabilă	Abatere
			Sold impozit cnf. CC 31.12.2025	Sold final la 31.12.2025	
111110	Impozit pe venitul reținut din salariu	P102	230,847.11	232,921.75	2,074.64
111210	Impozitul pe venit obținut din activitatea de întreprinzător	P102	-50,920.63	-55,173.01	-4,252.38
111220	Impozitul pe venitul reținut la sursa de plată	P102		-1,700.62	-1,700.62
113161	Impozitul funciar al persoanelor juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător	P102		-3.00	-3.00
113210	Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	P102		-1,650.33	-1,650.33
113230	Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către pj din val. estimată (de piață) a bunurilor imobiliare	P102	-7,416.31		7,416.31
114110	Taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul RM	P102	269,471.83	334,039.81	64,567.98
114412	Taxa pentru amenajarea teritoriului	P102	9,493.00		-9,493.00
114611	Taxa pentru apa	P102		-44.00	-44.00
114633	Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova	P102	-108.28	-107.30	0.98
121100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori	P102	591,820.02	573,525.01	-18,295.01
122100	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și alte recompense	P102	171,661.57	176,905.46	5,243.89
Abatere medie					43,865.46

Recomandare:

Entitatea să efectueze o verificare riguroasă a datelor înregistrate în evidența contabilă aferente impozitelor/taxelor/contribuțiilor cu organele abilitate ale statului pentru a le aduce în deplină conformitate.

Analiza compartimentului Achiziții

Introducere

Evaluarea activității de achiziții desfășurate de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a vizat perioada anului 2025 și a avut drept obiectiv examinarea modului de organizare, planificare, inițiere, atribuire, contractare și monitorizare a achizițiilor de bunuri, lucrări și servicii.

Verificarea a fost efectuată prin raportare la cadrul normativ aplicabil întreprinderilor de stat, la actele interne aprobate de entitate și, după caz, la prevederile legislației în domeniul achizițiilor publice. În acest context, a fost analizată inclusiv întrunirea condițiilor prevăzute prin HG nr. 351/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat, în vederea determinării calității Î.S. CMAC de autoritate contractantă și a regimului juridic aplicabil achizițiilor realizate în anul 2025.

Obiectivele evaluării

Scopul evaluării a constat în aprecierea conformității activității de achiziții desfășurate de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” în perioada anului 2025 cu cadrul normativ și reglementările interne aplicabile.

Prin urmare, obiectivele specifice ale evaluării au fost:

- **Evaluarea cadrului organizatoric și normativ** – examinarea regulamentului intern și a modului de constituire și funcționare a grupului de lucru pentru achiziții.
- **Evaluarea planificării achizițiilor** – verificarea elaborării, aprobării, modificării și corelării Planului anual de achiziții cu necesitățile întreprinderii.
- **Evaluarea desfășurării procedurilor de achiziție** – verificarea inițierii, solicitării și înregistrării ofertelor, evaluării acestora și respectării principiilor de transparență, concurență și tratament egal.
- **Evaluarea atribuirii și executării contractelor** – examinarea modului de încheiere, evidență, monitorizare și executare a contractelor de achiziție.
- **Verificarea documentării și raportării** – evaluarea completitudinii dosarelor de achiziție, a registrelor și a raportărilor obligatorii, după caz.
- **Identificarea neconformităților și riscurilor** – formularea recomandărilor necesare pentru remedierea deficiențelor constatate și consolidarea controlului intern.

Cadrul normativ aplicabil

Pentru stabilirea regimului aplicabil achizițiilor din anul 2025 a fost analizată calitatea întreprinderii de autoritate contractantă, conform art. 13 din Legea nr. 131/2015. Deși Î.S. CMAC are personalitate juridică și se află sub controlul statului, în baza statutului, a naturii activităților

desfășurate, a surselor de finanțare și a condițiilor de funcționare examinate, s-a constatat că aceasta desfășoară activități cu caracter comercial, în condiții de piață.

Prin urmare, activitatea de achiziții desfășurată de întreprindere cade sub incidența Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală și a Hotărârii Guvernului nr. 351/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat.

Procedura de selectare a entității pentru auditarea situațiilor financiare anuale cade sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 875/2015 privind modul de selectare a entităților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și ale altor entități cu capital majoritar de stat.

Constatări

În urma verificării activității de achiziții desfășurate de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” în anul 2025, au fost identificate următoarele constatări:

1. Regulamentul privind achizițiile

Potrivit art. 8 alin. (7) lit. r) din Legea nr. 246/2017, Consiliul de administrație asigură transparența procedurilor de achiziție. Totodată, în exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de administrație aprobă reglementările interne privind organizarea procesului de achiziții, elaborate în conformitate cu HG nr. 351/2020.

Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a implementat această cerință prin aprobarea, în baza Deciziei Consiliului de administrație din 09.02.2024, a unui regulament intern care reglementează planificarea achizițiilor, activitatea grupului de lucru, procedurile de atribuire, evaluarea ofertelor și încheierea contractelor. Regulamentul corespunde, în general, structurii și cerințelor HG nr. 351/2020. Totuși, Ordinul nr. 18 din 26.02.2024 prezentat auditorului se referă la aprobarea acestuia „pentru anul 2024”, iar pentru anul 2025 nu a fost prezentat un act care să confirme menținerea sau actualizarea regulamentului, ceea ce generează incertitudine privind aplicabilitatea formală a acestuia în perioada verificată.

Se recomandă Consiliului de administrație și administratorului să clarifice printr-un act formal aplicabilitatea Regulamentului intern, să elimine referințele care limitează nejustificat valabilitatea acestuia la un singur exercițiu și să instituie o revizuire periodică pentru actualizarea lui în funcție de modificările cadrului normativ. Reaprobarea anuală nu este necesară dacă Regulamentul este aprobat fără termen și rămâne în vigoare până la modificare sau abrogare.

2. *Constituirea grupului de lucru*

În temeiul HG nr. 351 din 10.06.2020, pentru organizarea și desfășurarea achiziționării bunurilor, lucrărilor și serviciilor, se instituie un grup de lucru printr-o decizie specială (printr-un ordin) a conducătorului întreprinderii. Grupul de lucru este format din cel puțin 5 membri, iar în cazuri temeinice justificate, din cel puțin 3 membri. Președintele grupului de lucru se desemnează prin ordin al conducătorului întreprinderii. Întreprinderea, prin decizia specială de creare a grupului de lucru, stabilește expres atribuțiile grupului de lucru și funcțiile fiecărui membru în parte, necesare pentru a fi exercitate în cadrul procedurilor de achiziții.

Ordinul se emite până la plasarea pe pagina-web a întreprinderii a anunțului privind inițierea procedurii de achiziție, publicarea documentației aferente procedurii de achiziție și/sau expedierea invitațiilor pentru a participa la achiziții. Atribuțiile grupului de lucru sunt prevăzute în punctul 47 din Hotărârea nominalizată.

În cadrul auditului, a fost prezentat Ordinul nr. 25 din 05.03.2024 privind crearea grupului de lucru pentru achiziții de bunuri, lucrări și servicii, prin care s-a instituit un grup de lucru alcătuit din 6 membri - președinte, membri și secretar. Prin anexa la ordin au fost stabilite atribuțiile generale ale grupului și responsabilitățile individuale ale membrilor. Cu toate acestea, ordinul este emis expres pentru anul 2024, astfel încât nu confirmă, în lipsa unui act ulterior, mandatul grupului pentru procedurile desfășurate în anul 2025. De asemenea, șeful Secției juridice și resurse umane nu este inclus în componența indicată la pct. 1 al ordinului, deși în anexă figurează ca membru și îi sunt atribuite responsabilități, ceea ce creează neclaritate asupra componenței oficiale a grupului. Ordinul nr. 25 din 05.03.2024 limitează mandatul grupului de lucru la achizițiile care nu depășesc 400.000 lei sau 25% din valoarea activelor nete. Acest prag rezultă din art. 7 alin. (2) lit. h), art. 8 alin. (7) lit. s) și art. 9 alin. (1) lit. o) din Legea nr. 246/2017. Depășirea pragului impune aprobarea Consiliului de administrație și acordul prealabil al fondatorului, dar nu exclude desfășurarea procedurii de către grupul de lucru.

Se recomandă emiterea unui ordin fără limită anuală, care să stabilească în mod identic, în partea dispozitivă și în anexă, componența grupului, președintele, secretarul, atribuțiile individuale și mecanismul de înlocuire. Ordinul trebuie să includă reprezentantul subdiviziunii juridice și să distingă între competența grupului de a desfășura procedura și aprobările speciale necesare pentru achizițiile care depășesc pragurile prevăzute de Legea nr. 246/2017.

3. *Procedura de planificare a achizițiilor*

Potrivit art. 8 alin. (7) lit. r) din Legea nr. 246/2017, Consiliul de administrație este responsabil de asigurarea transparenței procedurilor de achiziție și de aprobarea regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. În aplicarea acestei obligații, pct. 17 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 351/2020 prevede că planul de achiziții trebuie să cuprindă

necesitățile de bunuri, lucrări și servicii ale întreprinderii pentru întregul an, corelate cu bugetul acesteia. Conform pct. 7, planul se coordonează cu Consiliul de administrație și se aprobă de administrator pentru o perioadă de cel puțin un an, iar potrivit pct. 6, procedurile de achiziție pot fi desfășurate numai în baza planului aprobat, inclusiv a modificărilor operate, acesta urmând să fie publicat pe paginile web ale întreprinderii și fondatorului. Totodată, pct. 5 impune publicarea, în cel mult 30 de zile de la aprobarea planului, a anunțului de intenție privind contractele preconizate pentru următoarele 12 luni.

Î.S. „CMAC” a prezentat Planul de achiziții modificat pentru anul 2025, coordonat cu Consiliul de administrație prin procesul-verbal nr. 10/25 și aprobat de administratorul interimar la 13.11.2025. Documentul include obiectul, valoarea estimată fără TVA, procedura, sursa de finanțare și perioada estimată.

În urma recalculării valorilor incluse în plan au fost identificate neconcordanțe aritmetice. Pozițiile aferente serviciilor însumează 6.265.000 lei, față de subtotalul indicat de 6.285.000 lei, iar pozițiile aferente lucrărilor însumează 1.320.000 lei, față de subtotalul indicat de 1.300.000 lei. Totalul general de 12.040.000 lei este corect doar ca urmare a compensării celor două diferențe de câte 20.000 lei. Aceste erori nu modifică valoarea totală a planului, dar indică necesitatea consolidării controlului asupra întocmirii și verificării documentului.

Pentru mai multe poziții a fost stabilită procedura negociată. Potrivit pct. 23 din Regulamentul intern, procedura aplicabilă trebuie fundamentată printr-un studiu de piață, iar pct. 27–29 permit negocierea numai în cazuri expres determinate, precum urgența imprevizibilă, existența unui furnizor unic, motive tehnice, drepturi exclusive sau achiziții suplimentare. În baza documentelor prezentate pentru verificare, nu a fost demonstrată existența acestor temeiuri pentru fiecare poziție planificată. Prin urmare, alegerea procedurii negociate nu este justificată suficient, existând riscul limitării concurenței și al atribuirii contractelor fără aplicarea procedurii competitive corespunzătoare.

În ceea ce privește publicarea, Î.S. „CMAC” a prezentat pentru verificare Planul de achiziții modificat, aprobat la 13.11.2025, care coincide cu versiunea publicată pe pagina web a Agenției Proprietății Publice. Totodată, pe pagina web a Î.S. „CMAC” era disponibil doar planul aprobat la 27.02.2025, care diferă de versiunea modificată prezentată auditorului. Potrivit art. 9 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 246/2017 și pct. 6 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 351/2020, publicarea trebuie să reflecte inclusiv modificările operate asupra planului. Prin urmare, neactualizarea planului pe pagina web a întreprinderii reprezintă o deficiență de transparență în procesul de planificare a achizițiilor.

Se recomandă instituirea unei verificări formale și aritmetice înainte de aprobarea planului; documentarea distinctă a temeiului aplicării procedurii negociate prin note justificative și probe de

piață; indicarea procedurii speciale aplicabile serviciilor de audit; precum și publicarea simultană și promptă a tuturor modificărilor planului pe paginile întreprinderii și fondatorului.

4. Executarea planului de achiziții

Potrivit pct. 11 din Regulamentul intern, conducerea întreprinderii trebuie să monitorizeze conformitatea procedurilor de achiziție și să raporteze trimestrial Consiliului de administrație cu privire la achizițiile efectuate. Totodată, conform pct. 47 subpct. 9), grupul de lucru monitorizează executarea conformă a contractelor și asigură publicarea informațiilor referitoare la executarea acestora.

În urma examinării Planului de achiziții rectificat și a Dării de seamă privind executarea acestuia, s-a constatat că, din valoarea totală planificată de 12.040.000 lei, au fost realizate achiziții în sumă de 7.189.519 lei, ceea ce reprezintă un grad de executare de aproximativ 59,7%. Pe categorii, au fost executate servicii în sumă de 4.391.702 lei, bunuri în sumă de 2.502.336 lei și lucrări în sumă de 295.481 lei, reprezentând aproximativ 70,1%, 56,2% și, respectiv, 22,4% din valorile planificate recalulate. Două achiziții de lucrări, privind repararea acoperișului Oficiului Teritorial Bălți și amenajarea teritoriului sediului din str. Eugen Coca, cu o valoare totală planificată de 1.000.000 lei, nu au fost inițiate. Deși neexecutarea unei achiziții planificate nu constituie în sine o neconformitate, Darea de seamă nu explică motivele neinițierii și decizia conducerii privind amânarea, renunțarea sau reevaluarea necesității.

Verificarea aritmetică a evidențiat erori la calcularea unor diferențe și a subtotalurilor pe categorii. Astfel, valoarea executată a fost supraevaluată cu 30.000 lei, iar diferența dintre valoarea planificată și cea executată constituie 4.850.481 lei, și nu 4.820.481 lei, după cum a fost indicat în darea de seamă.

Compararea sumelor raportate cu evidența contabilă a relevat următoarele neconcordanțe:

- *pentru produsele petroliere*, în Darea de seamă a fost raportată suma de 241.208 lei, în timp ce cartela contului 211.4 reflectă intrări de carburanți de 252.059,44 lei, rezultând o diferență de 10.851,44 lei;
- *pentru lucrările de reparație a sistemului de ventilare*, în Darea de seamă a fost raportată suma de 116.939 lei, în timp ce conturile 121.2 și 521.1 reflectă trei înregistrări aferente acestor lucrări, în sumă totală de 116.838,47 lei, rezultând o diferență de 100,53 lei;
- *pentru achiziția automobilului*, în Darea de seamă a fost raportată suma de 649.500 lei, în timp ce înregistrarea contabilă reflectă valoarea de 643.500 lei. Costurile suplimentare de înmatriculare capitalizate constituie 1.690 lei, astfel încât valoarea totală înregistrată în contul 121 este de 645.190 lei, cu 4.310 lei mai puțin decât suma raportată.

Darea de seamă privind executarea Planului de achiziții pentru trimestrele I–IV ale anului 2025 a fost întocmită cumulativ și publicată pe pagina fondatorului – Agenția Proprietății Publice. Totuși,

mai multe note explicative menționează că anumite achiziții „urmează să fie” realizate în perioada următoare a anului, deși documentul reflectă executarea planului pentru întregul an 2025. Aceasta indică faptul că explicațiile nu au fost actualizate corespunzător la încheierea perioadei de raportare. Se recomandă ca, pe viitor, la întocmirea Dării de seamă privind executarea Planului de achiziții, să fie verificate corectitudinea diferențelor și a subtotalurilor, precum și reconcilierea valorilor raportate cu contractele, facturile, actele de recepție și evidența contabilă. Totodată, notele explicative urmează să reflecte situația existentă la data încheierii perioadei de raportare, iar deciziile privind achizițiile semnificative neinițiate să fie documentate corespunzător.

5. Evidența cererilor de participare și înregistrarea ofertelor

În urma solicitării auditorului, Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a comunicat că, pentru anul 2025, nu dispune de registrele de evidență a cererilor de participare și a ofertelor și nici de alte evidențe echivalente aferente procedurilor desfășurate.

Potrivit pct. 48 subpct. 8) din Regulamentul aprobat prin HG nr. 351/2020, grupul de lucru este obligat să asigure înregistrarea cererilor de participare la procedurile de achiziție. Totodată, conform pct. 48 subpct. 10), grupul de lucru trebuie să recepționeze și să înregistreze ofertele prezentate de operatorii economici. Potrivit pct. 70, ofertele se depun secretarului grupului de lucru până la termenul stabilit, iar operatorului economic trebuie să i se elibereze o recipisă în care se indică data și ora recepționării. Ofertele depuse după termenul-limită urmează a fi respinse conform pct. 66 din același Regulament.

În lipsa registrelor sau a unor evidențe echivalente pentru anul 2025, auditorul nu a putut confirma completitudinea cererilor de participare și a ofertelor recepționate, respectarea termenelor de depunere și examinarea tuturor ofertelor de către grupul de lucru.

Se recomandă instituirea unei evidențe unice, fizice sau electronice, a cererilor și ofertelor, care să includă procedura, operatorul economic, data și ora recepționării, modalitatea de depunere și persoana responsabilă.

6. Evidența contractelor de achiziții

Potrivit pct. 47 subpct. 9) și 12) din Regulamentul aprobat prin HG nr. 351/2020, grupul de lucru monitorizează executarea conformă a contractelor și ține evidența tuturor documentelor întocmite și utilizate în cadrul procedurilor de achiziție.

Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a comunicat că, pentru anul 2025, nu a fost ținut un registru al contractelor și nu dispune de o altă evidență centralizată echivalentă.

În lipsa unei asemenea evidențe, auditorul nu a putut determina cu suficientă certitudine populația completă a contractelor aferente achizițiilor efectuate, valorile contractate și operatorii economici selectați, ceea ce a limitat trasabilitatea procedurilor.

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” SRL

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; http://www.fai.md/

Se recomandă instituirea unei evidențe centralizate a contractelor, care să includă cel puțin numărul și data contractului, obiectul, procedura aplicată, furnizorul, valoarea fără TVA, perioada de executare, actele adiționale, valoarea executată și stadiul contractului. Evidența trebuie reconciliată periodic cu Planul de achiziții și evidența contabilă a Întreprinderii.

Evenimente ulterioare și continuitatea activității

Auditorul nu are cunoștință de evenimentele ulterioare întocmirii bilanțului la 31 decembrie 2024, care ar influența semnificativ rezultatele și poziția financiară a Întreprinderii de stat auditate sau care ar aduce Întreprinderii de stat în situația de a nu-și putea continua activitatea. Întreprinderea de stat auditată nu intenționează și nu există actualmente motive care să determine încetarea activității acesteia.

Corneliu ȘOIMU

22 mai 2026

(Semnat de Auditorul Independent)

Auditor certificat

Certificat de calificare a auditorului Seria AG nr.000031 din 11.04.2024